

Omstændigheder kan gjøre for at yde Bidrag til den saa saare vanskelige Opgave at skabe Fæstninger i et Land, der i sig selv ikke har noget Punkt, hvor Naturen har dannet en virkelig Fæstning. Jeg tror, det har været alle de Herreris oprigtige Mening at yde et saadant Bidrag, men jeg drister mig tillige til som Gjengjæld at stille den Fordring til de Herrer, at de, da et Forslag, omfattende hele vort Forsvarsvæsen, dog skal forelægges en bevilgende Forsamling, som jo ikke alene er en Kommission, der skal godkjende, men tillige en Forsamling, som skal tage Hensyn til mange andre Punkter end dem, hvortil der kan tages Hensyn af de Sagkyndige, naar de udfæste en Plan til Landets Forsvar, ikke ville tage det ilde op, at vi fra vor Side, støttende os til den Erfaring, vi have kunnet indsamle, og paa det Blik, som man med Rette maa fordrø af Enhver, der drister sig til at indtage en Plads i den lovgivende Forsamling, spejde omkring for at se, hvad der paa dette Omraade kan og bør gjøres. Jeg hævder altsaa for os, at man, inden man kommer til Ende med de her foregaaende Drøftelser, maa fyldestgjøre den Fordring fra vor Side, at Landets Forsvarsvæsen indlemmes i hele vor politiske Stilling saaledes, at man tager Hensyn til, hvilke Midler vort Folk iøvrigt har til at kunne bestaa som selvstændigt Folk, og at der navnlig under de nuværende Forhold lægges særlig Vægt paa, om ikke det at styrke Folkelivet indenfra maatte være det bedste Værn imod de Skæbner, som muligt kunne tines det udenfra. De Herrer, der lægge saa overdentlig stor Vægt paa, hvilken Indskydelse nogle saa Maanedes kunne faae paa vor Fremtid, beder jeg betænke, at der gives en anden Maade, hvorpaa man klar for klar arbejder og søger for, at Folkets Fremtid under mødende ullykkelige Omstændigheder er en saadan, at det har Livskraft i sig til at gaa Stormene igjennem og at asvente bedre Tider. Hvis man imidlertid tager meget af Landets Midler til den ene Side, ville de Herrer ogsaa kunne fatte, at det tages fra den anden Side, saaledes at man ikke har tilstrækkelige Midler til at gjøre, hvad vi gjerne vilde gjøre, nemlig ved Oplysningen indenfra at styrke vort Fædreland, og samtlige dets Beboere til at blive et dygtigt, fædrelandsfindet og gennem selve Hærens Ordningen tillige pligttrø Folk, som er rede til at møde Faren, naar det gjælder. Naar disse Forhandlinger søres med redelig og ærlig Villie fra den ene Side, hvorfra Forslagene ere komne, og naar de ærede Herrer, der maa anses for udtrykkelig at være valgte i deres Egenkab af Militære, altsaa som dem, der have et personligt Indblik i, hvorledes Opgaven skal løses, paa velvillig Maade ville møde de Hensyn, som fra vor Side maa gjøres gjældende for at Krævene paa det her foreliggende Omraade kunne fyldestgøres, har jeg den

tro og det Haab, at vi paa denne Side skulle kunne naae til at faae et virkelig Indblik i, hvorledes der skal kunne tilveiebringes et Forsvar, som passer for det Danmark, vi endnu have tilbage. Jeg tillader mig at gentage — og de Herrer maa ikke tage mig fortrydelig op, at jeg gjør det — at jeg tror alle Udenforstaaende maa indrømme, at der hverken fra de ærede Forsvarsmnistres eller fra de militære Medlemmers Side er fremkommet Noget, som ligner en virkelig paa alle Punkter fyldestgjørende samlet Plan for vort Forsvar. Der foreligger afvigende Meninger i den ene Retning og i den anden Retning, Meninger, som hvis de hver for sig skulde fyldestgøres, ikke paa en Gang kunne staa ved Siden af hinanden. Der ligger taagede Omrids, men ikke virkelig faste Planer. Dermed skal dog ingenlunde være sagt, at vi, fordi der ikke foreligger nogen virkelig fast Plan, ikke skulde kunne tage fat paa Punkter, som man allerede nu kan have en tydelig Forestilling, om de ville kunne blive virkelige Punkter i den ene eller den anden Plan. Jeg skal ikke driste mig til at nævne nogen af disse, men saameget tør jeg dog maasse sige med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal, at naar der efter de forandrede Forhold for Danmark er noget Punkt, hvorpaa det maa synes, at man med en Slags Nødvendighed strax kan tage fat, er det det lille Punkt, hvor Naturen paa en helbig Maade har anvist os Muligheden af uden stor Besøftning at kunne staa os et Tilholds punkt for endel af vor Flaade. Det er altsaa ikke min Mening at fastholde det Standpunkt overfor dette Lovforslag, som jeg fastholdt overfor Pantferstibet. Hvis man siger om dette, at dets Bestemmelse er den, jeg før nævnte, er der nogen Mening deri, men hvis det derimod er Meningen, at det skal være et søgaaende Skib, som under vordende Krigstilfælde skal være med til at optage en Kamp med andre Flaader, kan jeg endnu ikke se, at det kan blive indblandet i en saadan Forsvarskrig, som den vi dog alle ere enige om, at vi ere henviste til. Jeg talte før om Danmarks Veliggenhed, og der er derhos en anden Omstændighed, som har sit store Værd for os: det er den, at Danmark i dette Dieblis ikke har en eneste Fæstning. Kjøbenhavn er jo, med de Søforter, det nu har, og uden Landforter, efter Ministeriets Mening aldeles ikke nogen Fæstning; men da Danmark saaledes, efterat Fredericia er

Rettelser.

- Sp. 2944, L. 16 f. o.: „udville sig“ læs: „udhvile sig“.
 — 2944, L. 23 f. n.: „paa Næfelo“ læs: „ved Næfelo“.